

UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI

FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ȘI ȘTIINȚELE EDUCAȚIEI

Bd. Mihail Kogălniceanu, Nr. 36-46, Sector 5, Cod poștal 050107,

FPSE: Bd. Panduri, Nr. 90, Cod poștal 050657/

Str. Ana Davila, Nr. 28, Cod poștal 050492, București, România

Tel: ++031-425.34.45

Email: secretariat@fpse.unibuc.ro

DEPARTAMENTUL DE PSIHOLOGIE

Syllabus

(fișă descriere disciplină)

Detalii disciplină

Denumire disciplină: Fundamentele psihologiei I

Regimul disciplinei: Obligatoriu

An de studiu: I, semestrul I

2 ore curs și 2 ore seminar;

Desfășurarea cursului: **conform cu orarul afișat pe site-ul FPSE**

Detalii cadru didactic

Curs: Prof. univ. dr. Valeria Negovan; Seminar: Lect. univ. dr. Raluca Tomșa; Asist. univ. dr. Mihai Ciolacu

Email: negovanv@gmail.com

Ore consultație: **conform cu datele postate pe site-ul FPSE**

Descrierea cursului:

Cursul *Fundamentele psihologiei I* face parte din pachetul de discipline fundamentale ale specializării psihologie, nivel licență, din cadrul Facultății de Psihologie și Științele Educației a Universității din București. Este un curs introductiv în problematica definirii identității psihologiei ca știință și ca profesie. Prin temele abordate și prin modul lor de ordonare, cursul contribuie la înțelegerea actualului fond de cunoștințe cu privire la o serie de probleme specifice gândirii științifice în domeniul psihologiei contemporane. Cursul include preponderent prelegeri, dar oferă și o serie de oportunități de angajare în discuții și activități/exerciții în grupuri mici. Prelegerile prezintă atât informații care se regăsesc în suportul de curs cât și informații suplimentare rezultate din activitatea de documentare continuă în domeniu. Activitățile de seminar implică studiu individual (parcurgerea unor lecturi prestabilite sau documentarea în funcție de tematici specifice).

Corespondent în practica psihologică

Conținuturile disciplinei *Fundamentele psihologiei I*, cunoștințele și abilitățile vizate, pregătesc studenții pentru dezvoltarea competențelor și a comportamentelor profesionale specifice psihologilor în acord cu Legea 213/2004 privind organizarea și exercitarea profesiei de psiholog, cu prevederile Colegiului Psihologilor din România (CPR) și cu documentele ARACIS.

Abilitățile achiziționate la această disciplină sunt utile în situațiile în care este necesară:

- integrarea cunoștințelor/abilităților achiziționate la toate disciplinele fundamentale sau de specialitate incluse în formarea profesională în domeniile specifice psihologiei;
- conectarea teoriei cu metodele de cercetare și cu intervențiile practice.

Cursul *Fundamentele psihologiei I* contribuie la dezvoltarea competențelor prevăzute de Cadrul European al Calificărilor (CEC; en.: EQF) și CNCIS: profesionale (cognitive și funcțional-acționale) și transversale (de rol și de dezvoltare personală și profesională).

Competențe profesionale:

- înțelegerea conceptelor și a teoriilor referitoare la gândirea științifică în psihologie;
- explicarea opiniilor și a pozițiilor alternative în domeniul psihologiei științifice;
- evaluarea critică a opiniilor și a pozițiilor alternative în domeniul psihologiei științifice pe baza argumentelor pro și contra;
- analiza critică a aplicabilității explicațiilor psihologice pentru înțelegerea și explicarea comportamentului uman concret;
- descrierea conexiunilor cu ramurile aplicative ale psihologiei generale.

Competențe transversale:

- manifestarea autonomiei și a independenței în analiza dimensiunilor și a factorilor care influențează specificul psihologiei științifice;
- manifestarea autonomiei și a independenței în căutarea informațiilor relevante pentru conceperea unui discurs științific;
- manifestarea responsabilității personale și sociale în asumarea sarcinilor academice/profesionale;
- comunicarea adecvată temei, contextului și auditoriului (prin prezentări scrise și orale care transmit în mod eficient conținutul).

Obiectivele cursului:

- Familiarizarea studenților cu exigențele gândirii științifice în psihologie;
- Familiarizarea studenților cu principalele domenii aplicative ale psihologiei științifice;
- Familiarizarea studenților cu exigențele aplicării principalelor paradigme și concepte din domeniul psihologiei științifice în diferite domenii de specializare în psihologie;
- Dezvoltarea capacității studenților de a gândi critic și de a discuta constructiv despre problemele psihologiei științifice;
- Inițierea și perfecționarea studenților în proiectarea discursului științific și realizarea sintezelor teoretice pe baza unor surse bibliografice relevante;
- Dezvoltarea atitudinilor pozitive față de cunoașterea științifică în psihologie.

Pentru atingerea obiectivelor menționate cursul va urmări structura:

Tema	Nr. cursuri 2 ore/curs	Nr. seminarii 2 ore/seminar	Bibliografie recomandată
1. Introducere. Prezentarea cursului/seminarului.	1	1	Syllabus
2. Psihologia ca știință: definire, tendințe controversate cu privire la psihologie ca știință, locul psihologiei în sistemul științelor.	1	1	Zlate (2000), cap. 1 Negovan (2016) Heintz & Taraborelli (2010) Spaulding (2013)
3. Psihologia ca profesie: profesionalizarea în serviciile de specialitate; rolul cunoașterii științifice în creșterea calității serviciilor în psihologie.	1	1	Zlate (2000, cap. 1) Negovan (2016) Legea nr. 213 din 27 mai 2004 privind exercitarea profesiei de psiholog
4. Cunoașterea științifică în psihologie: de la descriere, explicație și predicție la lege și teorie. Specificul descrierii, al explicației și al predicției în psihologie; Specificul legilor în psihologie; Forța explicativă a teoriilor în psihologie.	1	1	Zlate (2000, cap. 4) Negovan (2016) Henriques (2011) Iluț (2013)
5. De la obiectul cunoașterii științifice în psihologie la obiectul psihologiei ca știință – perspective de abordare și consecințe în plan metodologic.	1	1	Zlate (2000, cap. 2) Negovan (2016) Iluț (2013)
6. Viața psihică interioară ca obiect al psihologiei: introspecționismul și psihanaliza.	1	1	Zlate (2000, cap. 2) Negovan (2016)
7. Comportamentul, conduita și omul concret ca obiect al psihologiei: behaviorismul, psihologia conduitei, psihologia umanistă.	1	1	Zlate (2000, cap. 2) Negovan (2016)
8. Extindere și aprofundare în definirea obiectului psihologiei: psihologia evoluționistă, psihologia ecologică și psihologia pozitivă.	1	1	Zlate (2001) Negovan (2016)
9. Natura psihicului uman ca obiect al cunoașterii științifice în psihologie: de la bazele biologice la determinarea și condiționarea social-istorică și culturală a psihicului.	1	1	Zlate (2000, cap. 5) Negovan (2016) Dumitru (2013) Wilkinson (2014)
10. Ipostazele psihicului ca obiect al cunoașterii științifice în psihologie: evoluția cunoașterii științifice a conștiinței, a subconștientului și a inconștientului.	2	1	Zlate (2000, cap. 6) Negovan (2016) Valentine (2013)
11. Stările de conștiință modificată (somnul, visul, hipnoza) ca obiect al cunoașterii științifice în psihologie.	1	1	Zlate (2000, cap. 7) Negovan (2016) Rock & Krippner (2012)
12. Căile de acces la stările de conștiință modificată (meditația, biofeedback-ul, substanțele psihoactive) ca obiect al cunoașterii științifice în psihologie.	1	1	Zlate (2000, cap. 7) Negovan (2016) Vaitl et al. (2013)
13. Sinteză.	1		
Evaluare/testare		2	Negovan și Stanciu (2014, cap. 2)
Total	14 ore	14 ore	

Evaluarea:

Evaluarea la această disciplină va fi formată din: a) evaluarea sumativă a cunoștințelor și a abilităților achiziționate la curs (70% din punctaj) și b) evaluarea continuă a abilităților și a competențelor dobândite prin sarcinile prevăzute pentru activitatea de seminar (30% din punctaj).

Evaluarea continuă (formativă) se face pe baza următoarelor sarcini prevăzute a se realiza în seminarii: 1) două testări intermediare (scrise) fiecare incluzând o combinație de itemi cu mai multe variante de răspuns, întrebări cu răspunsuri scurte și întrebări de tip eseu/argumentare. Numărul de întrebări la fiecare testare va fi proporțional cu orele de curs alocate respectivelor teme. Itemii precum și răspunsurile corecte la fiecare se regăsesc în Negovan și Stanciu (2013/2014, cap. 2). Data testărilor va fi stabilită împreună cu cadrul didactic titular al seminariilor; 2) două activități independente constând din: a) realizarea—la alegerea studentului/studentei—a unei reprezentări grafice a informațiilor dintr-un text academic (*concept map*) sau a unei analize critice a unui articol din literatura de specialitate și b) prezentarea în seminar a produsului activității independente (*concept-map* sau *analiza critică*). Subiectul/tema activității independente va fi atribuit de conducătorul activității de seminar în cel de-al doilea seminar al cursului. Prezentarea se va face în seminarul alocat temei conform planificării semestriale, în săptămâna imediat următoare prelegerii cu respectiva temă realizate de titularul cursului. Exigențele/baremul de evaluare a calității activităților individuale vor fi comunicate și explicate/justificate în primul curs și seminar alocate cursului. Intră în responsabilitatea studenților să se informeze cu privire la aceste exigențe (baremul de evaluare).

Evaluarea sumativă se realizează printr-un examen final scris și constă în două categorii de subiecte: a) un subiect de tip narativ de argumentare a concepției personale cu privire la una dintre temele parcurse (4 puncte din 7); b) 2-3 subiecte de tip narativ centrate pe conținuturile/unitățile de învățare dintr-o listă de 60 subiecte comunicate la sfârșitul semestrului (3 puncte din 7). Durata examenului este de 90 minute.

Pentru adunarea punctajului dobândit prin activitatea de seminar (maximum 3 puncte) la determinarea notei finale, la examenul scris trebuie să se obțină minimum 3,5 puncte din cele 7 alocate acestei sarcini.

Punctele obținute la seminar/lucrări practice se conservă pentru calculul notei la examenul de restanță sau de mărire de notă din anul universitar curent.

Dacă studentul/studenta consideră că activitatea sa a fost subapreciată de către evaluator poate solicita feedback suplimentar prin contactarea titularului (curs/seminar).

La examen se intră cu dovada identității (carte de identitate, carnet de student, legitimație).

Prezența: condiția de 50% prezențe pentru a putea intra în examinare. Nu se alocă punctaj pentru prezențe (*prezența este un act de maturitate profesională și responsabilitate socială*). Pentru fiecare absență se pierd 0,33 puncte la primele trei absențe. De la absența a patra se pierd 0,5 puncte pentru fiecare absență.

La fiecare curs și seminar se notifică prezența cu semnătură într-un tabel centralizator.

Materiale/suport de curs (detalierea pe teme—cu indicarea capitolelor—se află în lista temelor cursului)

Zlate, M. (2000). *Introducere în psihologie*. Iași: Editura Polirom.

Zlate, M. (2009). *Fundamentele psihologiei*. Iași: Editura Polirom.

Negovan, V., & Stanciu, M. (2013/2014). *Ghid de studiu al specificului cunoașterii științifice în psihologie*. București: Editura Universitară.

Negovan, V. (2016). *Fundamentele psihologiei I* [Note de curs].

Bibliografie suplimentară recomandată

- Barrett, L. F. (2009). The future of psychology: Connecting mind to brain. *Perspectives on Psychological Science*, 4(4), 326-339.
- Dijksterhuis, A., & Strick, M. (2016). A case for thinking without consciousness. *Perspectives on Psychological Science*, 11(1), 117-132.
- Dumitru, M. (2013). Explicarea conștiinței fenomenale. Conceptibilitate epistemică și posibilitate metafizică. În G. Vacariu & G. Ștefanov (Coord.). *Problema minte-creier în neuroștiința cogniției* (pp. 97-112). București: Editura Universității din București.
- Ekstrom, S. R. (2004). The mind beyond our immediate awareness: Freudian, Jungian, and cognitive models of the unconscious. *Journal of Analytical Psychology*, 49(5), 657-682.
- Ey, H. (1983/1998). *Conștiința*. București: Editura Științifică și Enciclopedică/Editura Științifică.
- Ferguson, C. J. (2015). "Everybody knows psychology is not a real science": Public perceptions of psychology and how we can improve our relationship with policymakers, the scientific community, and the general public. *American Psychologist*, 70(6), 527- 540.
- Glenberg, A. M. (2010). Embodiment as a unifying perspective for psychology. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Cognitive Science*, 1(4), 586-596.
- Heintz, C., & Taraborelli, D. (2010). Editorial: Folk epistemology. The cognitive bases of epistemic evaluation. *Review of Philosophy and Psychology*, 1(4), 477-482.
- Henriques, G. (2011). *A New Unified Theory of Psychology*. Berlin: Springer Science & Business Media, pp. 29-43.
- Hergenhahn, B. R., & Henley, T. (2013). *An introduction to the history of psychology*. Boston, MA: Cengage Learning.
- Iluț, P. (2013). *În căutare de principii. Epistemologie și metodologie socială aplicată*. Iași: Polirom.
- Lilienfeld, S. O. (2010). Can psychology become a science?. *Personality and Individual Differences*, 49(4), 281-288.
- Moreira-Almeida, A., & Santos, F. S. (2011). *Exploring frontiers of the mind-brain relationship*. New York: Springer.
- Myers, D. G., & DeWall, C. N. (2015). *Psychology* (11th ed.). New York: Worth Publishers.
- Neveanu, P.P. (1980). Lege și explicație în psihologie. În B. Zorgo (coord.). *Probleme fundamentale ale psihologiei*. București: Ed. Academiei.
- Pavelcu, V. (1972). *Drama psihologiei*. București: EDP.
- Rock, A. J., & Krippner, S. (2012). *States of consciousness or states of phenomenology. Consciousness: States, mechanisms and disorders*. Hauppauge, NY: Nova Science.
- Schwarz, K. A., & Pfister, R. (2016). Scientific Psychology in the 18th Century A Historical Rediscovery. *Perspectives on Psychological Science*, 11(3), 399-407.
- Siegel, D. J. (2012). *The developing mind: How relationships and the brain interact to shape who we are*. Guilford Press.
- Spaulding, W. D. (2013). Psychological epistemology: Epistemological psychology. *Journal of Constructivist Psychology*, 26(3), 172-180.
- Vaitl, D., Birbaumer, N., Gruzelier, J., Jamieson, G. A., Kotchoubey, B., Kübler, A., ... & Strauch, I. (2013). Psychobiology of altered states of consciousness. *Psychology of consciousness: Theory, research, and practice*, 1, 2-47.
- Valentine, E. R. (2013). *Conceptual issues in psychology*. New York, NY: Routledge.
- Wilkinson, M. (2014). *Coming into mind: The mind-brain relationship: a Jungian clinical perspective*. New York, NY: Routledge.
- Zlate, M. (2001). Trei psihologii. În M. Zlate (coord.). *Psihologia la răspântia mileniilor* (pp. 33-62). Iași: Editura Polirom.

Zych, I., Buela-Casal, G., & Sierra, J. C. (2013). Is psychology a health profession? An opinion of a sample of psychologists worldwide. *Universitas Psychologica*, 12(1), 157-171.

***Codul deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (2013). Document aprobat de Colegiul Psihologilor din România; disponibil la <http://www.copsi.ro/>

***Legea nr. 213 din 27 mai 2004 privind exercitarea profesiei de psiholog. *Revista de psihologie organizațională, număr special, IV* (3-4).

Reviste cotate internațional recomandate în domeniul disciplinei:

Perspectives on Psychological Science (PPS);

Psychology Teaching Review (PTR) ;

Teaching of Psychology;

Training and Education in Professional Psychology.

Recomandări comunicare:

Metoda oficială de comunicare este emailul. Studenții vor primi notificări, anunțuri importante, cerințe sau orice alte informații de interes prin email. Studenții care doresc stabilirea unor întâlniri pentru consultație trebuie să anunțe intenția și subiectul pe care doresc a-l discuta cu cel puțin trei zile înainte prin email.

Pentru soluționarea unor aspecte academice specifice studenții se vor adresa titularului de seminar/curs. Pentru suport suplimentar, studenții se vor adresa tutorelui de an și/sau directorului de departament psihologie.